

Spis treści

Wprowadzenie

Część I Wprowadzenie do makroekonomii

1. Podstawowe zagadnienia makroekonomii

1.1. Pojęcie i przedmiot makroekonomii

1.2. Metoda makroekonomii

1.3. Podstawowe szkoły makroekonomii

1.4. Główne problemy makroekonomiczne

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

2. Rachunek produktu społecznego

2.1. Mierniki makroekonomiczne systemu MPS i SNA

2.2. Produkt krajowy brutto i metody jego pomiaru

2.3. Produkt narodowy brutto

2.4. Inne mierniki działalności gospodarczej

2.5. Zmodyfikowane mierniki systemu rachunków narodowych

2.6. Metody uwzględniania zmiany cen

2.7. Ruch okrężny produktu i dochodu w gospodarce rynkowej

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

3. Model AD–AS

3.1. Podstawowe elementy modelu AD–AS

3.2. Krzywa agregatowego popytu

3.3. Krzywa agregatowej podaży

3.4. Równowaga makroekonomiczna w okresach krótkim i długim

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

Część II Gospodarka w krótkim okresie

4. Model gospodarki dwusektorowej w krótkim okresie

4.1. Założenia dwusektorowego modelu równowagi w krótkim okresie

4.2. Funkcja konsumpcji

4.3. Funkcja oszczędności

4.4. Funkcja inwestycji

4.5. Popyt globalny w modelu J.M. Keynesa

4.6. Krótkookresowa równowaga dochodu na rynku towarowym

4.7. Mnożnik inwestycyjny

4.8. Paradoks zapobiegliwości

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

5. Wydatki konsumpcyjne

5.1. Pojęcie konsumpcji

5.2. Uwarunkowania konsumpcji

5.3. Mechanizm transmisyjny

5.4. Hipoteza dochodu absolutnego J.M. Keynesa

5.5. Hipoteza dochodu względnego J.S. Duesenberry'ego

5.6. Teoria wyboru międzyokresowego I. Fishera

5.7. Hipoteza dochodu permanentnego M. Friedmana

5.8. Hipoteza cyklu życia F. Modiglianiego i A.K. Ando

5.9. Behawioralna hipoteza cyklu życia H.M. Shefrina i R.H. Thaler

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

6. Wydatki inwestycyjne

6.1. Wydatki inwestycyjne i funkcja inwestycji

6.2. Kategorie wydatków inwestycyjnych

6.3. Zasada akceleracji

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

7. Wielosektorowe modele równowagi w krótkim okresie

7.1. Podstawowe założenia trójsektorowego modelu równowagi krótkookresowej

7.2. Podatki netto i funkcja konsumpcji

7.3. Wpływ wydatków państwa i podatków na poziom równowagi krótkookresowej

7.4. Mnożnikowy efekt wydatków i podatków

7.5. Efekt Haavelmo

7.6. Podstawowe założenia czterosektorowego modelu równowagi krótkookresowej

7.7. Funkcja eksportu i importu

7.8. Zależność między produkcją a popytem w gospodarce otwartej

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

8. Budżet państwa i polityka fiskalna

8.1. Budżet państwa i jego funkcje

8.2. Prorozwojowe cele państwa i wydatki budżetu

8.3. Dochody budżetu państwa — rodzaje i funkcje podatków

8.4. Deficyt budżetowy i dług publiczny

8.5. Automatyczne stabilizowanie koniunktury. Ekspansywna i restrykcyjna polityka fiskalna

8.6. Sumaryczna wielkość podatków a hipoteza behawioralna Laffera

Podsumowanie

Podstawowe pojęcia

Aneks

1. Podstawowe dane budżetowe

2. Wyprowadzenie wzoru określającego relację długu publicznego do PKB

3. Wyprowadzenie wzoru określającego relację deficytu pierwotnego do PKB

4. Wyprowadzenie wzoru określającego wielkość dochodów budżetowych w funkcji stopy opodatkowania

5. Makroekonomiczna algebra relacji między dochodem narodowym a deficytem budżetowym, wydatkami rządowymi, zyskami, inwestycjami i oszczędnościami

9. Pieniądz. Polityka pieniężna

9.1. Pojęcie i formy pieniądza

9.2. Funkcje pieniądza

9.3. Banki i ich funkcje

9.4. Podaż pieniądza

9.4.1. Podaż pieniądza w ujęciu szerokim

9.4.2. Miary podaży pieniądza

9.5. Popyt na pieniądz

9.6. Kluczowe teorie popytu na pieniądz

9.6.1. Ilościowa teoria pieniądza I. Fishera

9.6.2. Teoria pieniądza A.C. Pigou

9.6.3. Teoria preferencji płynności J.M. Keynesa

9.6.4. Neoilościowa teoria pieniądza M. Friedmana

9.7. Mechanizm kreacji pieniądza

9.8. Podaż pieniądza a stopa procentowa

9.9. Kontrola podaży pieniądza przez bank centralny

9.9.1. Polityka rezerw obowiązkowych

9.9.2. Polityka refinansowa

9.9.3. Operacje na otwartym rynku

9.10. Równowaga na rynku pieniężnym

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

10. Równowaga na rynkach towarowym i pieniężnym. Polityka fiskalna i pieniężna w gospodarce zamkniętej

10.1. Stopa procentowa a popyt zagregowany

10.2. Efekt wypierania

10.3. Efekt tłumienia

10.4. Założenia modelu IS–LM

10.5. Równowaga na rynku towarowym

10.5.1. Konstrukcja krzywej IS

10.5.2. Nachylenie krzywej IS

10.5.3. Przesunięcia krzywej IS

10.6. Równowaga na rynku pieniężnym

10.6.1. Konstrukcja krzywej LM

10.6.2. Nachylenie krzywej LM

10.6.3. Przesunięcia krzywej LM

10.7. Równowaga na rynkach towarowym i pieniężnym — model IS–LM

10.8. Polityka fiskalna — przesunięcie krzywej IS

10.9. Polityka pieniężna — przesunięcie krzywej LM

10.10. Skuteczność polityki fiskalnej i polityki pieniężnej

10.11. Zarządzanie popytem a charakter polityki gospodarczej

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

Część III Gospodarka w długim okresie

11. Wzrost gospodarczy

11.1. Pojęcie i cechy wzrostu gospodarczego

11.2. Czynniki wzrostu gospodarczego

11.3. Makroekonomiczna funkcja produkcji

11.4. Zatrudnienie i wydajność pracy

11.5. Wydajność pracy i kapitałochłonność dochodu narodowego

11.6. Tempo wzrostu dochodu narodowego a stopa inwestycji i współczynnik kapitałochłonności

11.7. Model R.M. Solowa

11.7.1. Egzogeniczny postęp techniczny

11.7.2. Warunki zrównoważonego wzrostu w modelu R.M. Solowa

11.7.3. Proces dochodzenia do równowagi w modelu R.M. Solowa

11.7.4. Oszczędności w modelu R.M. Solowa

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

12. Koniunktura gospodarcza

12.1. Pojęcie i cechy klasycznego oraz współczesnego cyklu koniunkturalnego

12.2. Teorie cyklu koniunkturalnego

12.2.1. Teorie egzogeniczne

12.2.2. Teorie endogeniczne

12.3. Współczesny cykl gospodarczy

12.4. Koniunktura gospodarcza w Polsce

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

13. Rynek pracy i bezrobocie

13.1. Pojęcie i działanie rynku pracy

13.1.1. Pojęcie rynku pracy

13.1.2. Popyt na pracę

13.1.3. Podaż pracy

13.1.4. Równowaga i nierównowaga na rynku pracy

13.2. Pojęcie bezrobocia

13.3. Mierzenie bezrobocia

13.4. Skutki bezrobocia

13.5. Typy bezrobocia

13.6. Główne teorie bezrobocia

13.6.1. Ujęcie neoklasyczne

13.6.2. Ujęcie keynesistowskie

13.6.3. Teoria naturalnej stopy bezrobocia

13.6.4. Teoria bezrobocia NAIRU

13.6.5. Teoria poszukiwań na rynku pracy

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

14. Inflacja

14.1. Pojęcie i pomiar inflacji

14.2. Rodzaje inflacji 4

14.3. Główne teorie inflacji

14.3.1. Monetarystyczna teoria inflacji

14.3.2. Popytowa (keynesowska) teoria inflacji

14.3.3. Kosztowa teoria inflacji

14.4. Konsekwencje inflacji

14.5. Krótkookresowa krzywa Phillipsa

14.6. Krzywa Friedmana-Phelpsa

14.7. Krzywa Phillipsa z oczekiwaniami racjonalnymi

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

15. Model pełnej równowagi makroekonomicznej w gospodarce zamkniętej 465

15.1. Wpływ poziomu cen na globalny popyt i dochód — makroekonomiczna krzywa popytu (MDS)

15.2. Równowaga w modelu AD–AS

15.3. Szoki popytowe, podażowe i technologiczne. Mechanizmy dostosowawcze

15.4. Skuteczność polityk fiskalnej i pieniężnej w ujęciu modelu klasycznego oraz modelu keynesowskiego

15.5. Rola rządu i banku centralnego w procesie stabilizacji gospodarki

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

Część IV Zagadnienia gospodarki światowej

16. Handel międzynarodowy

16.1. Źródła korzyści z handlu międzygałęziowego

16.2. Rodzaje korzyści z handlu międzygałęziowego

16.3. Zmiany w handlu międzynarodowym we współczesnej gospodarce światowej

16.4. Handel wewnątrzgałęziowy

16.5. Korzyści z handlu wewnątrzgałęziowego

16.6. Znaczenie handlu półproduktami

16.7. Badanie empiryczne: polski handel z zagranicą w latach 2004–2017

16.7.1. Handel Polski z Unią Europejską i resztą świata w latach 2004–2017

Podsumowanie

Najważniejsze pojęcia

17. Bilans płatniczy i systemy kursu walutowego

17.1. Pojęcie i struktura bilansu płatniczego

17.1.1. Pojęcie bilansu płatniczego

17.1.2. Równowaga w bilansie płatniczym

17.2. Bilans obrotów bieżących a bilans obrotów kapitałowych

17.3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna

17.4. Bilans płatniczy i międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski

17.5. Kurs walutowy i jego odmiany

17.6. Rodzaje kursów walutowych

17.7. Czynniki wpływające na poziom kursu walutowego

17.8. Równowaga na rynku walutowym

17.8.1. Popyt na walutę

17.8.2. Podaż waluty

17.9. Nominalny i realny kurs walutowy

17.10. Kurs walutowy a efekt krzywej J

17.11. Ewolucja systemów kursowych w gospodarce

17.11.1. System waluty złotej

17.11.2. System waluty sztabowo-złotej i dewizowo-złotej

17.11.3. System z Bretton Woods

17.11.4. System wielodewizowy

17.11.5. Mechanizm kursów walutowych

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

18. Model gospodarki otwartej

18.1 Wyprowadzenie krzywej bilansu płatniczego (BP)

18.2. Równowaga globalna w gospodarce otwartej w warunkach doskonałej mobilności kapitału

18.2.1. Sytuacja sztywnego kursu walutowego

18.2.2. Sytuacja płynnego kursu walutowego

18.3. Efektywność polityki fiskalnej i pieniężnej przy założeniu doskonałej mobilności kapitału

18.4. Równowaga globalna i skuteczność polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej przy założeniu braku mobilności kapitału i przy sztywnych kursach walutowych

18.5. Równowaga globalna i skuteczność polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej przy założeniu braku mobilności kapitału i przy płynnych kursach walutowych

18.6. Równowaga globalna i skuteczność polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej przy założeniu ograniczonej mobilności kapitału

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

19. Globalizacja a współczesny świat

19.1. Historyczne etapy drogi do globalizacji gospodarki

19.2. Globalne dylematy XXI wieku

19.3. Nowe wzorce rozwojowe — koniec konsensusu waszyngtońskiego?

19.4. Globalizacja a finansjeryzacja gospodarki światowej

19.5. Globalizacja a „nowa gospodarka”

19.6. Globalizacja — europejska perspektywa

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

Bibliografia